

ÖZGÜR ÇİZGİ
GÜNCEL SİYASİ VE EKONOMİ BÜLTENİ

1. Sayı

ÖZGÜR ÇİZGİ

Güncel Siyasi ve Ekonomi Bülteni

15 Ocak - 31 Ocak 2026

Dergi Adı: Özgür Çizgi
ISSN: 3108-8392

İmtiyaz Sahibi (Yayımcı):
Ülkü Neslihan AKTAŞ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Nevzat ADİL

Editör (Baş Editör):
Ramazan AKTAŞ

Editör Yardımcıları:
Mete Doğanay
Mansur Konuralp AKTAŞ

Yayın Türü: Süreli Yayın

Yayın Periyodu: Yılda 12 sayı

Yayıncı Adresi:
Büyükesat Mahallesi Mahatma Gandhi Caddesi
52/7 Çankaya ANKARA

İletişim:
E-posta: iletisim@ozgurcizgi.com.tr
Web: www.ozgurcizgi.com.tr

Dizgi ve Tasarım:
Ülkü Neslihan AKTAŞ
Zeynep OCAK

Başlarken...

Özgür Çizgi, güncel meseleleri tek bir pencereden değil, mümkün olduğunca farklı açılardan görme ve gösterme arzusunun bir ürünüdür. Ekonomiden sanata, spordan toplumsal sorunlara uzanan geniş bir alanda; hazır kalıpların, kolaycı yorumların ve ezberlerin ötesine geçmeyi hedefliyoruz. Çünkü biliyoruz ki toplumsal hayata dair her tartışma farklı bakış açılarıyla anlam kazanır.

Bu dergide yer alan yazılar, herhangi bir yönlendirme ya da aidiyet kaygısı taşımadan; yazarlarının bilgi birikimini, tecrübesini ve bakış açısını özgürce ifade edebildiği bir zeminde buluşacaktır. Özgür Çizgi; taraf olmayı değil, mesafeyi; slogan üretmeyi değil, soru sormayı; kesin yargıları değil, çoğul aklı önemser.

Özgür Çizgi, okurunu ikna etmeye değil; düşündürmeye, sorgulatmaya ve yeni sorularla baş başa bırakmaya taliptir. İlk sayımızla birlikte bu yolculuğa sizleri de davet ediyor, katkı sunan tüm yazarlarımıza ve merakla okuyan herkese teşekkür ediyorum.

Editör
Prof. Dr. RAMAZAN
AKTAŞ

**Enflasyon Muhasebesi
Bilmecesi - 1 01**

Dolar mı Altın mı? 04

**Yapay Zekayı
Nasıl Kullanmalıyız? 08**

**Sosyal Sigortalar
Primleri Artırıyor! 13**

Yeni Kriz Kapıda mı? 16

**Akran Zorbalığına
Sıfır Tolerans 20**

Altın Vuruşlar 23

ENFLASYON MUHASEBESİ BİLMECESİ - 1

**TÜRKİYE, YÜKSEK
ENFLASYONLA
MÜCADELE EDİYOR.
BUGÜNLERDE, ENFLASYON
MUHASEBESİ KONUSU BİR KEZ
DAHA GÜNDEMDE ÜST
SIRALARA
TAŞINDI. İŞTE, HER BOYUTUYLA
ENFLASYON MUHASEBESİ...**

2 025 hesap döneminin bitmesine çok kısa bir süre kalan bugünlerde enflasyon muhasebesi yine çok tartışılan bir konu olarak gündemdeki yerini almıştır. Geçmişte enflasyon muhasebesi uygulanmasının zaruri olduğunu her vesile ile dile getiren iş çevreleri, bugün enflasyon muhasebesinin uygulanmamasını hararetle talep etmektedirler.

Biz de enflasyon muhasebesi ile ilgili doğru bilgileri okuyucularımıza aktarmak için bir yazı dizisi hazırlamaya karar verdik. Bu ilk yazıda enflasyon muhasebesine giriş yaparak konuyu tarihi perspektif içinde ele alacağız.

Türkiye’de enflasyon 1980 ve 1990’lı yıllarda önemli derecede artış göstermiştir. Bu durum muhasebe uygulamalarında da bazı düzenlemelerin yapılmasını gerekli kılmıştır. Ancak söz konusu yıllarda toptan bir enflasyon düzeltmesi yoluna gidilmemiştir. Bunun yerine enflasyonun mali tablolara etkilerine yönelik işletmelerin lehine olan yeniden değerlendirme, stok değerlemede son giren ilk çıkar (LİFO) yönteminin kullanılması, iştirak hissesi ve maddi duran varlıkların (bina, makine, taşıt aracı vb.) satışında

elde etme maliyetlerinin aylık toptan eşya fiyat endeksi (TEFE) oranında artırılarak satış kârının belirlenmesi gibi yöntemlerin kullanılması yoluna gidilmiştir.

SORUN ÇÖZÜMSÜZ....

Yukarıda sayılan yöntemler enflasyonist ortamda işletmelere fayda sağlayan yöntemler olmakla beraber soruna temel bir çözüm getirmemiştir. Mali tablolar normalde tarihi maliyet prensibine göre hazırlanır. Tarihi maliyet işlemin gerçekleştiği tarihteki maliyettir. Örneğin işletme bir makine, taşıt aracı veya gayrimenkul satın almışsa bunların tarihi maliyeti alım işleminin gerçekleştiği gün bu varlıklara sahip olmak için ödenen bedeldir. Aynı durum gelir ve giderler için de geçerlidir. Gelir ve giderler de oluştukları tarihteki değerleri üzerinden muhasebe kayıtlarına alınırlar.

ENFLASYON TARİHİ MALİYETİ ANLAMSIZ KILAR

Enflasyonun kabul edilebilir düzeyde olduğu durumlarda tarihi maliyete göre mali tabloların hazırlanması sorun yaratmaz. Ancak yüksek enflasyonun olduğu dönemlerde mali tabloların tarihi maliyete göre hazırlanması, bu mali tabloları kullananlara kullanışlı bilgi sağlamaz. Çünkü enflasyon tarihi maliyeti anlamsız kılar. Uzun yıllar önce satın alınmış bir varlığın enflasyonist ortamda tarihi maliyeti ile mali tablolarda yer almasının bir anlamı yoktur. Çünkü bu varlığın değeri enflasyondan dolayı önemli ölçüde artmıştır.

STOKLARIN MALİYETİ DE ARTIYOR

Türkiye’de gayrimenkul fiyatlarının son dört yılda yaklaşık 9 kat artması buna verilecek en güzel örnektir. Bu durum sadece maddi duran varlıklar için geçerli değildir. Stokların da maliyeti enflasyondan dolayı önemli ölçüde artar. Enflasyonun çok yüksek olduğu dönemlerde yılın başında, örneğin Ocak ayında, elde edilen bir gelir yıllık mali tabloların hazırlandığı Aralık ayında reel olarak erir.

Yukarıda bahsettiğimiz yeniden değerlendirme ve stok değerlemede LIFO yönteminin kullanılması gibi çözümleri yetersiz bulan devlet, yüksek enflasyon ortamında mali tabloların daha kullanışlı olması

için, Vergi Usul Kanununda yapılan bir değişiklikle 2003 yılında, belirli şartların sağlanmasına bağlı olarak mali tablolarda enflasyon düzeltmesi müessesini getirmiştir. Bu müessesenin gelmesiyle beraber yeniden değerlendirme gibi uygulamalara son verilmiştir.

İkinci yazımızda sürecin 2003 ve takip eden yıllardaki kısmını ele alarak, enflasyon düzeltmesinin ne olup ne olmadığını, son yıllarda iş çevrelerinin neden enflasyon düzeltmesini isteyip sonra vazgeçtiğini tartışacağız.

Prof. Dr. METE DOĞANAY KİMDİR?

2005 yılından beri Çankaya Üniversitesi İşletme Bölümü öğretim üyesidir.

Muhasebe ve finans alanında ulusal ve uluslararası makale, kitap ve konferans bildirileri vardır.

Enflasyon muhasebesi özel ilgi alanı olup bu konuda çeşitli konferanslar vermiştir.

DOLAR MI ALTIN MI?

21. YÜZYILIN İLK ÇEYREĞİ TAMAMLANDI. KÜRESEL PİYASALAR, YENİ ÇEYREĞİN İLK YILI OLAN 2026'YA, 2025 YILININ GÖRÜLERİ ALT ÜST EDEN JEOPOLİTİK RİSKLERİNİN AĞIR YÜKÜ İLE TEDİRGİN GİRİYOR.

BELİRSİZLİKLER NEDENİYLE BIÇAK SIRTİ BİR YIL OLACAĞA BENZEYEN 2026'DA, YANITI ARANAN EN TEMEL SORULARDAN BİRİ DOLAR MI ALTIN MI? İŞTE, ANALİTİK BİR BAKIŞLA BU SORUNUN YANITI...

Yatırımcı için “altın” değerinde bir soruyla yazıya başlayalım. Altın mı dolar mı? Shakespeare’den bir alıntıyla... İşte bütün mesele bu...

Eldeki veriler, 2026 yılı için doğrudan belirgin bir fiyat tahmini sunmaya olanak vermiyor. Ancak, doların altın ve diğer değerli madenler karşısındaki performansının ne olacağını kestirmek için şu konulara dikkat etmek yararlı olabilir:

1. Dolar ve Değerli Madenler Arasındaki Negatif Korelasyon

Geçmiş veriler, **Amerikan doları ile altın, gümüş ve diğer değerli madenler arasında genel olarak negatif bir korelasyon olduğunu ortaya koyuyor.** Bu ilişkinin temelinde, bu emtiaların dünya genelinde ağırlıklı olarak dolar üzerinden fiyatlandırılması yatar.

✓ **Doların değer kaybettiği senaryo:** Eğer majör merkez bankaları (özellikle FED) parasal genişlemeye gider ve dolar arzını artırır, doların değeri düşerken altın ve gümüş gibi madenlerin fiyatları yükselme eğilimine girmektedir.

✓ **Doların değer kazandığı senaryo:** Parasal sıkılaştırma dönemlerinde banknot para birimlerine olan güven arttığı için değerli madenlerin fiyatlarında gerileme yaşanması beklenir.

2. FED Politikaları ve Rezerv Para Statüsü

Doların 2026 yılındaki performansı, büyük ölçüde ABD Merkez Bankası’nın (FED) bilanço yönetimine ve faiz politikalarına bağlı olacaktır.

✓ Dolar, dünya genelinde yaklaşık **%58 oranında kullanım ile en büyük rezerv para** olma statüsünü korumaktadır. Doların rezerv para olarak kullanılma statüsü önümüzdeki yıllarda azalmaya devam edecek gibi gözükse de Euro ve Yuan karşısındaki şu anki üstünlüğü yadsınamaz bir gerçektir.

✓ ABD’nin parasının dünya parası olması sayesinde yaşadığı her ekonomik krizin faturasını geliştirmekte olan ülkelere yükleme avantajı sağladığı bilinen bir gerçektir. Trump’ın hem ABD’nin 36 trilyon USD değerindeki borcunu azaltmak ve hem de cari açığını düşürmek için zayıf dolar istediği ve buna göre politikalar güttüğü bilinmektedir. Nitekim bu amaçla FED başkanını değiştirmek istediği ve yeni başkanla hızlı faiz indirimlerine gideceği piyasalar tarafından beklenmektedir. Eğer 2026 yılında FED kaynaklı para genişlemesi devam ederse,

Jeopolitik risklerin artması, yatırımcıların riskten kaçarak altın gibi “güvenli liman” varlıklarına yönelmesine neden olmaktadır.

bu durum altın ve diğer madenler için destekleyici bir unsur olabilir.

3. Jeopolitik Riskler ve “Güvenli Liman” Arayışı

2026 projeksiyonlarında, küresel güvenlik paradigmasının ciddi bir dönüşümden geçtiği vurgulanmaktadır.

✓ **Rusya’nın saldırgan politikaları, Çin’in Pasifik’teki askeri varlığı, İran ve Kuzey Kore’nin nükleer potansiyeli** gibi unsurlar batının caydırıcılık ihtiyacını ve savunma harcamalarını artırmaktadır.

✓ İran ve İsrail arasındaki çatışmalar gibi jeopolitik risklerin artması, yatırımcıların riskten kaçarak altın gibi “güvenli liman” varlıklarına yönelmesine neden olmaktadır.

✓ Ancak geçmiş tecrübeler, küresel risk iştahı artsa bile belirsizlik ortamında yatırımcıların bazen düşük getirili ama güvenli varlıkları tercih edebildiğini de not etmektedir.

4. Enflasyon ve Ekonomik Büyüme

2026 yılına dair ekonomik öngörüler, tüm bu koşullara rağmen küresel ölçekte ılımlı bir büyüme beklemektedir. Bu büyümenin motoru yine Uzakdoğu Asya olarak olacak gibi görünmektedir.

✓ Pandemi sonrası ortaya çıkan enflasyonun kalıcı etkileri ve varlık fiyatlarındaki “şişkinlik” (varlık enflasyonu), kitlelerin satın alma gücünü düşürmeye devam edecek gibi görünmektedir. Bir diğer deyişle, hem gelir hem de servet dağılımı konusundaki sabit gelirli kesimler aleyhine olan durumun devam etmesi beklenmektedir.

✓ Yukarıda özetlenen bu koşullar altında, 2026 yılında enflasyonist baskılar ve mevcut politik riskler devam ederse, yatırımcılar reel değer kaybına uğramayan değerli madenleri dolara karşı bir koruma kalkanı olarak kullanma tercihini koruyacak gibi gözüküyor. Bu yüzden 2026 sonu altın için yeni hedef 5000 ABD doları olarak piyasanın büyük oyuncularından beyan edilmekte. Öte yandan altın kadar gümüş, platin ve paladyum da diğer değerli metaller olarak yatırımcıların ilgisini çekmeye devam edecek gibi görünüyor.

✓ Özetle; **doların 2026 performansı, FED’in likiditeyi ne ölçüde artıracığı ve Avrasya eksenli gelişen jeopolitik gerilimlerin şiddeti tarafından tayin edilecektir.**

Ekonomik sistemdeki bu durumu bir tahterevalliye benzetebiliriz: Bir tarafta ABD merkezli dolar ve batı ekonomileri, diğer tarafta ise altın ve Avrasya merkezli yükselen güçler bulunmaktadır; jeopolitik riskler ve parasal genişleme arttıkça tahterevallinin altın tarafı yukarı kalkarken, sıkı para politikaları ve istikrar dolar tarafını ağırlaştırarak emtia fiyatlarını aşağıya çekmektedir.

Prof. Dr. RAMAZAN AKTAŞ KİMDİR?

2004’ten beri TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi İşletme Bölümü Öğretim Üyesidir.

Aynı zamanda “Finans”, “Girişimcilik” ve “KOBİ’ler” konusunda eğitim vermektedir. Alanıyla ilgili çok sayıda kitap, makale ve konferans bildirileri bulunmaktadır.

YAPAY ZEKAYI NASIL KULLANMALIYIZ?

YAPAY ZEKÂ BİZE NEYİ ÖĞRENMEMİZ GEREKTİĞİNİ ÖĞRETİYOR

İnsanlık tarihi, büyük ölçüde eğitim biçimlerinin teknolojiyle birlikte dönüşümünün tarihidir. Yazının icadı hafızayı, matbaa bilgiyi, sanayi makineleri mesleği, dijital teknolojiler ise öğrenmenin mekânını dönüştürdü. Bugün ise yapay zekâ ve genişletilmiş gerçeklik (XR) teknolojileri, eğitimi yalnızca dönüştürmekle kalmıyor; onun ne olduğu sorusunu da yeniden sorduruyor.

Bu noktada yaşananları tekil bir teknolojik ilerleme olarak değil, endüstriyel devrimlerin doğal ama sarsıcı bir devamı olarak kumak daha anlamlı görünüyor.

Birinci Endüstriyel Devrim, insan kas gücünü makineyle ikame ettiği eğitim; okuma-yazma ve temel aritmetik becerilere odaklandı.

İkinci Endüstriyel Devrim’de seri üretim ve elektrik, standartlaşmış müfredatları ve disiplin temelli okulları doğurdu.

Üçüncü Endüstriyel Devrim olarak adlandırılan dijitalleşme süreci ise bilgisayar okuryazarlığını ve bilgiye erişimi merkeze aldı.

Bugün sıklıkla Dördüncü Endüstriyel Devrim olarak tanımlanan yapay zekâ, robotik ve biyoteknoloji eksenli süreçte ise eğitimin temel sorusu değişiyor: “**Ne öğreteceğiz?**” yerine “**İnsan neyi öğrenmeli?**”

SÜZÜLMÜŞ-RAFİNE BİLGİYE ULAŞMA

Çünkü bilgiye ulaşmak artık bir ayrıcalık değil; her sorunun saniyeler içinde cevabı varken, hangi sorunun gerçekten sorulmaya değer olduğunu belirlemek giderek zorlaşıyor. Bilgi çoğaldıkça anlam seyrekleşiyor; öğrenmek, keşfetmekten çok eleme yapmaya dönüşüyor. Bu da eğitimin, “bilgiyi aktarma” işlevinden ziyade, bilgiyi süzme, yavaşlatma ve anlamlandırma sorumluluğunu yeniden düşünmesini zorunlu kılıyor.

Tartışmamız gereken, bilginin nasıl anlamlandırılacağı, hangi bağlamda kullanılacağı ve hangi etik çerçevede değerlendirileceği olmalı bu dönüşüm günlerinde. Bugün üretken yapay zekâ sistemleri; öğrenci ödevlerini yaza biliyor, karmaşık problemleri çözebiliyor ve kişiselleştirilmiş öğrenme yolları

“**Bilgiye ulaşmak artık bir ayrıcalık değil; her sorunun saniyeler içinde cevabı varken, hangi sorunun gerçekten sorulmaya değer olduğunu belirlemek giderek zorlaşıyor.**”

”

Bu durum, eğitimde fırsat eşitliği açısından umut verici olduğu kadar, pedagojik açıdan da ciddi soru işaretleri barındırıyor. Eğer öğrenme yalnızca “doğru cevabı üretmek” olarak tanımlanırsa, yapay zekâ bu sürecin doğal sahibi haline gelir. Ancak öğrenme; hata yapmak, bağlam kurmak, sezgi geliştirmek ve anlam üretmekle ilgilidir. Bu noktada yapay zekâ güçlü bir araçtır, ama öznenin yerini aldığı anda eğitimi verimli değil, yüzeysel hale getirme riski taşır.

TEORİYİ PRATIĞE DÖNÜŞTÜRÜYOR

Artırılmış gerçeklik ve sanal gerçeklik teknolojileri, uzun süre laboratuvarlarda kullanılan bilgisayar üretimi çevrelerin deneyimlendiği günlük hayattan uzak araçlar olarak görüldü. Oysa bugün genişletilmiş gerçeklik; tasarım, mühendislik, tıp ve tasarım eğitiminde deneyim temelli öğrenmeyi yeniden gündeme taşımaktadır. Öğrenciler artık bir yapıyı yalnızca çizimden okumuyor, içinde dolaşıyor. Tarihsel bir mekânı kitap sayfalarında değil, mekânsal hafızayla deneyimliyor. Bu durum, eğitimi yeniden bedenle, mekânla ve duyularla ilişkilendiriyor. İlginçtir ki, günümüzün ileri teknolojileri bizi en eski öğrenme biçimine; deneyimleyerek öğrenmeye geri götürüyor.

TEKNOLOJİ Mİ BİZİ KULLANIYOR BİZ Mİ TEKNOLOJİYİ?

Üçüncü Endüstriyel Devrim’in anahtar kavramı “dijital okuryazarlık” idi. Bugün ise bu kavram yetersiz kalıyor. Çünkü mesele artık teknolojiyi kullanabilmek değil, teknolojinin bizi nasıl kullandığını fark edebilmek. Öğrenciler; hangi içeriğin neden karşısına çıktığını, algoritmaların hangi terchleri görünmez kıldığını ve veri izlerinin

nasıl bir ekonomik değere dönüştüğünü anlayabilmesi. Aksi halde eğitim, eleştirel bireyler değil; iyi optimize edilmiş kullanıcılar üretme riskini taşır. Bu tür bir eğitim anlayışında öğrenci, sorgulayan bir özne olmaktan ziyade, sistemlerin sunduğu seçenekler arasında en hızlı ve en verimli biçimde hareket

eden bir aktöre dönüşür. Ne sorduğunu değil, hangi komutu verdiğini; neye inandığını değil, hangi içeriğe tıkladığını bilen bireyler yetiştir. Algoritmaların önerdiği yolları izlemek, zamanla düşünmenin yerini alır. Böyle bir ortamda öğrenme, anlam üretme süreci olmaktan çıkar; platformlara uyum sağlama becerisine indirgenir.

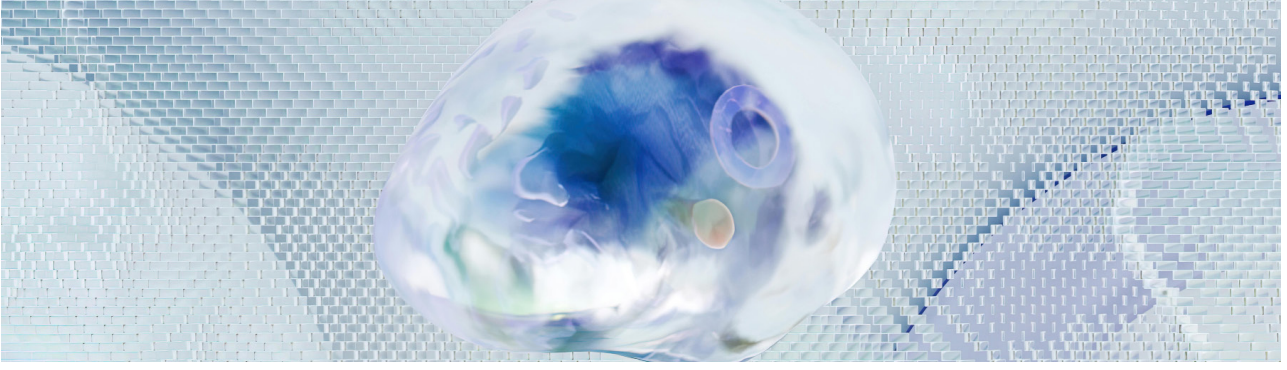

Sonuçta ortaya çıkan profil, kendi kararlarını verdiğini zanneden ama karar alan mekânizmaların mantığını hiç sorgulamayan, yüksek performanslı fakat düşük farkındalıklı bir kullanıcıdır.

GELECEĞE UYUM MU, GELECEĞİ ŞEKİLLENDİRME Mİ?

Eğitim kurumları tarihsel olarak yavaş değişir. Bunun nedeni muhafazakârlık değil, istikrar arayışıdır. Ancak bugün karşı karşıya olunan hız, bu dengeyi zorluyor. Müfredatlar hazırlanırken, teknolojiler çoktan eskimiş olabiliyor.

“**Algoritmaların önerdiği yolları izlemek, zamanla düşünmenin yerini alır. Böyle bir ortamda öğrenme, anlam üretme süreci olmaktan çıkar; platformlara uyum sağlama becerisine indirgenir.**”

Bu durum, eğitimin teknolojiye yetişmesi gerektiği fikrini değil; eğitimin zamansız becerilere odaklanması gerektiği düşüncesini güçlendiriyor: eleştirel düşünme, etik muhakeme, disiplinler arası bakış ve belirsizlikle başa çıkabilme. Endüstriyel devrimlerin her biri, eğitimi çoğunlukla “mevcut sisteme uyum” aracı olarak kullandı. Bugün ise bu yaklaşım yetersiz kalıyor. Çünkü şekillenmekte olan sistemin kendisi henüz net değil.

Yapay zekâ ve XR çağında eğitim, yalnızca iş gücü piyasasına insan yetiştiren bir mekanizma olmaktan çıkıp; insanın teknolojiyle kurduğu ilişkinin etik, kültürel ve mekânsal boyutlarını sorgulayan bir alan haline gelmek zorundadır.

Belki de asıl soru şudur: Bu kadar akıllı sistemler inşa ederken, insanın neyi bilinçli olarak “insana bırakması” gerektiğini yeterince tartışıyor muyuz?

DOÇ. DR. AHMET FATİH KARAKAYA KİMDİR?

2009’dan beri TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Öğretim Üyesidir. Çalışmaları; uzaktan ve dijital tasarım eğitimi modelleri, işbirlikçi ve disiplinler arası tasarım süreçleri, genişletilmiş gerçeklik (XR) teknolojilerinin eğitim ve mekânsal deneyim bağlamındaki kullanımları ile yeni ve yükselen teknolojilerin tasarım, öğrenme ve kullanıcı deneyimi üzerindeki etkilerine odaklanmaktadır. Bu alanlarda ulusal ve uluslararası düzeyde çeşitli akademik yayınlar gerçekleştirmiştir.

SOSYAL SİGORTALAR PRİMLERİ ARTIYOR!

“
YILIN SON AYINDA HAYATA GEÇİRİLEN
YASAYLA SOSYAL GÜVENLİK SİSTEMİNDE
ÖNEMLİ DEĞİŞİKLİKLER YAPILDI. YENİ YILDAN
İTİBAREN SOSYAL SİGORTALAR PRİMLERİ
ARTACAK.”

4 Aralık 2025 tarihinde TBMM’de kabul edilen **7566 Sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun** 19 Aralık 2025’te Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Böylece, mevzuatla ilgili tüm düzenlemeler yasalaşmış ve sosyal güvenlik sistemi açısından önemli değişiklikler hayata geçirilmiştir.

İŞVEREN PRİM TEŞVİKİ

Ocak 2023 dönemi itibarıyla imalat dışı sektörlerde işverenlere **5510 sayılı kanundan sağlanan 4 puanlık sigorta prim indirimi 2 puan olarak uygulanacak.**

Asgari ücretin 7,5 katı olarak uygulanan prime esas kazanç üst sınırı da **01 Ocak 2026 tarihi itibarıyla asgari ücretin 9 katı olarak uygulanacak.**

UZUN VADELİ SİGORTA KOLLARI PRİM ORANI DEĞİŞİKLİĞİ

Uzun vadeli sigorta kolları (malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim oranı) işveren hissesine ait prim oranı 1 puan artırılmış olup **Ocak 2026 dönemi itibarıyla %12 olarak uygulanacak. Dolayısıyla, uzun vadeli sigorta kolları (malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim oranı) prim oranı %21 olarak uygulanmaya başlanacak.**

**Prime esas
kazanç
üst sınırı
01 Ocak 2026
itibarıyla asgari
ücretin
9 katı olarak
uygulanacak.**

BORÇLANMA PRİM ORANI

- ✓ Doğum hariç tüm borçlanmalarda uygulanan %32'lik prim oranı **01.01.2026 tarihi itibarıyla %45 olarak uygulanmaya başlanacak.**
- ✓ Kısmi süreli sigortalıların kısmi süreli çalıştıkları aylara ait eksik sürelerinde GSS primi ödendi ise borçlanma oranı **%39 olarak uygulanacak.**
- ✓ BAĞ-KUR kapsamında durdurulan sigortalılık sürelerinin ihyasında da **%45 oranı uygulanacak.**

İSTEĞE BAĞLI SİGORTA PRİMLERİ

İsteğe bağlı sigorta primine esas aylık kazancın %32'si olarak uygulanan prim oranı **Ocak 2026 itibarıyla %33 olarak uygulanmaya başlanacak.** Bunun %21'i malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi, %12'si genel sağlık sigortası primi olarak uygulanacaktır.

GELİR VE AYLIKLARDAN KESİNTİ

Sosyal Güvenlik Kurumu'ndan gelir veya aylık alanların, kendi sigortalılıkları ya da hak sahibi oldukları kişilere ait sigortalılıklar nedeniyle oluşan prim borçları, **01 Ocak 2026 tarihinden itibaren gelir veya aylıklarının %25'ini geçmemek üzere kesilerek tahsil edilecektir.**

PROF. DR.CEM KILIÇ KİMDİR?

Gazetecilik hayatına 2010 yılında Dünya Gazetesi ile başlayan Kılıç, 2010 yılından beri NTV'de "NTV'ye Sorun" programıyla izleyici karşısına çıkmaktadır. Ayrıca 1996 – 1997 yıllarında Kanada Carleton Üniversitesi'nde "misafir araştırmacı" olarak bulunmuştur. 2018 yılından bu yana TOBB Üniversitesi Uluslararası Girişimcilik Bölümünde görev yapmaktadır.

YENİ KRİZ KAPIDA MI?

ÖZELDE TÜRKİYE, GENELDE DÜNYA YENİ BİR KRİZİN EŞİĞİNDE Mİ? TÜM DÜNYADA YAŞANAN VARLIK ENFLASYONU VE GELİR DAĞILIMINDAKİ KESKİN BOZULMA, KRİZİN AYAK SESLERİ OLARAK OKUNABİLİR. KRİZİN NE ZAMAN ÇIKACAĞINI SÖYLEMEK KEHANET DE OLSA DÜNYANIN EKONOMİK ANLAMDA YENİ BİR SÜRECİN EŞİĞİNDE OLDUĞUNU SÖYLEYEBİLİRİZ.

Su anki veriler, dünyada yeni bir krizin varlığından ziyade, mevcut durumun **birbiriyle bağlantılı çok sayıda riskin sistemi doğrudan etkilediği karmaşık bir dönem** olduğunu ve bu durumun yüksek belirsizlik yarattığını göstermektedir. Hiç kuşkusuz, piyasa ekonomisinin en büyük başarısızlıklarından biri zaman zaman yaşanan krizlerdir. Ancak, krizin ne zaman çıkacağını söylemek kehanet gibi bir şeydir.

Nobel iktisat ödüllü ünlü iktisatçı Krugman'ın da dediği gibi krizin ne zaman olacağını kestirmek mümkün olmasa da riskleri öngörmek bize zamanlama konusunda yardımcı olabilir. Her şeyden önce “gelir artışı servet artışının gerisinde kaldığında piyasalarda balon oluştuğunu ve bir gün bu balonun patlayacağını” söylemek mümkündür.

TÜRKİYE'DE KONUT BALONU!

Örneğin tüm dünyada yaşanan varlık enflasyonu ve gelir dağılımının bozukluğu bize bu konuda bir uyarı niteliği taşımaktadır.

Örneğin ülkemizde son 4 yılda yaşanan konut fiyatlarındaki artışla insanların gelir artışı arasındaki orantısızlık en azından konut piyasasında bir balon olduğunu ortaya koymaktadır.

ABD'DE TEKNOLOJİ HİSSELERİNE DİKKAT

ABD'de, teknoloji hisselerinin aşırı değerlendirilmesi (çarpanlarının çok yüksek olması) bu kapsamda değerlendirilebilir. Keza altın ve diğer kıymetli metaller yükselirken doların değer kaybetmesi de, ABD kaynaklı küresel bir krizin habercisi olarak görülebilir. Şu anki olası krizin ayak sesleri sadece ekonomik tabanlı olarak da görülmemelidir. Belirsizliğin son derece yüksek olduğu bu dönemi tanımlamak için kullanılan kavram “çoklu kriz” (polycrisis) olup, bu kavram küresel güvenlik ortamının sürekli belirsizlik ve dönüşüm içinde olduğunu vurgulamaktadır.

ABD İLE ÇİN ÇEKİŞMESİ...

Trump sonrası ABD'nin Çin'in önünü kesmek için uyguladığı ekonomik ve siyasi politikalar gerginliği daha da artırmaktadır. Bu karmaşık ve yüksek riskli ortamı besleyen başlıca faktörler ve kriz alanlarını ise şu şekilde sıralamak mümkündür:

Ekonomik ve Finansal İstikrarsızlık

✓ Küresel enflasyon, COVID-19 pandemisi sonrası büyük talep artışı, arz kısıtları, petrol ve doğal gaz gibi emtia fiyatlarındaki yüksek seyir ve parasal genişleme programlarının neden olduğu likidite bolluğu gibi faktörler nedeniyle **küresel bir sorun** haline gelmiştir.

✓ Bu enflasyonist baskıların, gecikme ve yayılma etkileri sebebiyle, önümüzdeki **iki-üç yıl daha devam edebileceği** öngörülmektedir.

✓ Yüksek enflasyon, ekonomik kararları bozan belirsizliği artırarak, uzun vadeli plan yapma eğilimlerini zayıflatmakta, yatırım iştahını azaltmakta ve sosyal gerginliklere yol açmaktadır.

✓ Gelişmiş ekonomilerde dahi yüksek enflasyon ve durgunluğun bir arada görüldüğü stagflasyon riski senaryoları dile getirilmektedir.

✓ Küresel risklerin artması, CFO'ların (Finans Direktörleri) gündeminde jeopolitik riskleri en önemli sorunlar arasına yerleştirmiştir. Ayrıca, artan riskler nedeniyle S&P 500 şirketlerinin ortalama ömrü 1960'lardaki 60 yıldan günümüzde 18 yıla kadar düşmüş durumdadır.

Bütün bu nedenlerden dolayı varlık fiyatları şişmeye devam etmekte, servet ve gelir dağılımı küresel ölçekte daha da kötüye gitmektedir.

JEOPOLİTİK VE GÜVENLİK RİSKLERİ

✓ NATO'nun 2025 yılındaki stratejik konseptinde belirtilen tehditler, savunma harcamalarının artırılması gerekliliğini ortaya koyuyor. Bu tehditler arasında yer alan **Rusya'nın uzun vadeli saldırıganlığı (Rusya- Ukranya savaşı), Çin'in küresel askeri ve ekonomik yayılımı, İran, ve Kuzey Kore gibi ülkelerin balistik füze ve savaş tehditleri, küresel siber güvenlik açıkları** ve yapay zeka alanındaki silahlanma yarışı devam etmektedir.

✓ Yakın zamanda yaşanan çatışmalar (İsrail kaynaklı bölgesel savaş) da küresel ölçekte ekonomik, sosyal ve **çevresel koşulları kötüleştirmektedir.**

✓ Askeri operasyonların doğası değişmekte, artık sadece geleneksel cephelerde değil, laboratuvarlarda, yazılım geliştirme merkezlerinde ve siber uzayda da gerçekleşebilmektedir.

TEDARİK VE YAPISAL SORUNLAR

Türkiye ekonomisi gibi gelişmekte olan ekonomilerde, uzun yıllardır devam eden **yüksek enflasyon beklentileri** ve dışa bağımlı üretim yapısı (özellikle ithal girdi ve ara malı), mevcut istikrarsızlığı derinleştiren yapısal sorunlar olarak ülkemiz gibi bazı gelişmekte olan ülkelerin riskli yapısını daha da artırmaktadır.

Sonuç olarak, şu an karşı karşıya kaldığımız durum, küresel ekonominin ve uluslararası düzenin hâlihazırda yüksek düzeyde belirsizlik ve birbirini tetikleyen ekonomik, sosyal ve jeopolitik sorunlarla karakterize edilen bir **“çoklu kriz çağında”** olduğunu göstermektedir.

Önümüzdeki yıl için kriz çıkması ihtimalini azaltan unsur olarak da yeni FED başkanının yapacağı olası faiz indirimlerinin getireceği para bolluğu beklentisi ile AI hikâyesinin halen devam etmesi ve bunun piyasalarda alıcısının

olmasıdır. Parasal genişleme ya da büyük merkez bankalarının piyasa sıkıştıkça devreye girmesi krizi ötelemekte ancak hâlihazırdaki varlık balonunun daha da artmasına yol açmaktadır. Böylece, gün kurtarılmakta ancak daha sonraki yıllarda ortaya çıkacak krizin faturasının büyümesine de yol açılmaktadır. Bu dönemde para kazanmaktan ziyade elde olanı korumak en akıllı strateji olarak karşımıza çıkmaktadır.

Prof. Dr. RAMAZAN AKTAŞ KİMDİR?

2004'ten beri TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi İşletme Bölümü Öğretim Üyesidir.

Aynı zamanda “Finans”, “Girişimcilik” ve “KOBİ'ler” konusunda eğitim vermektedir. Alanıyla ilgili çok sayıda kitap, makale ve konferans bildirileri bulunmaktadır.

AKRAN ZORBALIĞINA SIFIR TOLERANS

**OKULLARDA ARTAN AKRAN
ZORBALIĞINA KARŞI
ALINABİLECEK ÖNLEMLER**

Akran zorbalığının nihayet ciddiye alındığına dair basında bir haber paylaşıldı: “İlköğretim İle Ortaöğretim Kurumlarında Akran Zorbalığının Araştırılması ve Alınabilecek Önlemlerin Belirlenmesi Konulu” bir ön rapor TBMM Alt Komisyonu tarafından yayımlandı.

Rapor 2023'te TÜİK tarafından tamamlanan bir araştırmaya dayanarak, “Türkiye’de zorbalık yapma oranlarının yüzde 50’nin üzerinde bulunduğunu, **zorbalığa maruz kalma oranlarının ise yüzde 70’e yaklaştığının** tespit edildiğini, bu oranların, Türkiye’deki yaklaşık 18 milyon öğrenci nüfusu dikkate alındığında, 9 ila 10 milyon öğrencinin doğrudan akran zorbalığına maruz kaldığını veya zorbalık davranışı gösterdiğini...” belirtiyor. Bu gidişle her çocuk çığ gibi büyüyen bu sosyal felaketin bir gün mağduru olacak!

Akran zorbalığının belli başlı sebepleri arasında en başta **“şiddete yatkın aile ortamı”** olmak üzere, kötü arkadaşlıklar, şiddetin normalleştiği sosyo-kültürel çevre, şiddet içeren sosyal medya ve TV dizilerinden etkilenme, “kabadayılığı” marifet sayma, vicdan, merhamet, empati gibi ahlaki değerlerden yoksunluk sayılabilir.

Esasen insan psikolojisi ve girift ilişkileri dikkate alındığında okul eko sistemi içinde akran zorbalığını sıfıra çekmenin pek mümkün olmadığını söyleyebiliriz. Ancak medeni ülkelerde ortaya çıkan oranlara bizde de neden indirgenmesin? 2023 verilerine göre **Finlandiya’da öğrencilerin düzenli olarak zorbalığa maruz kalma oranı yüzde 8-9** civarındadır. Bu oranı daha da aşağı çekmek için özel bir program hala uygulanıyor.

Gelişmiş ülkelerde neredeyse tüm kurum ve kuruluşlarda **“ÖNCE GÜVENLİK”** ilkesi hakimdir. İstenmeyen olaylara karşı “reaktif” değil “proaktif” yaklaşılır ve “önleyici” tedbirler alınırken ekonomiden tasarruf düşünülmez.

Zira doğal veya sosyal felaketlerin sonuçlarının her zaman daha pahalıya mal olduğu bilinen bir gerçektir.

ABD’de birçok okulun ana girişinde gözden kaçması mümkün olmayan **“BU OKULDA ŞİDDETE VE ZORBALIĞA SIFIR TOLERANS GÖSTERİLİR”** uyarısı bulunur. Bizim okullarımız da disiplin kurallarını tavizsiz uygulayarak öğrencilerin zarar görmelerini engelleyebilir.

Bunun için günümüzde itibar kaybı yaşamakta olan **öğretmenlerimizin ve idarecilerimizin yetkilendirilmesi ve desteklenmesine** acilen ihtiyaç vardır.

Ateş düştüğü yeri yakmasın. Hep birlikte TBMM Araştırma Komisyonunun ilgili kurum ve kuruluşlarla sürdürdüğü isabetli çalışmalara var gücümüzle destek verelim. Önce kendimizden başlayalım, sorumluluk alalım ve çocuk yetiştirirken onlara model olduğumuzu unutmayalım ve davranışlarımızla iyi örnek olalım; en azından ebeveynler olarak kendi çocuklarımızı bu musibetten kurtaralım. Yarın çok geç, bugünden başlayalım ve bu çağrıya uymayanları uyaralım!

DR. NEVZAT ADİL KİMDİR?

Resmi ve özel eğitim kurumlarında öğretmenlik, okul müdürlüğü ve genel müdürlük yaptı. Halen özel okul kuruluş ve geliştirme alanında danışmanlık ve yapay zeka uygulamaları için metin yazarlığı yapmaktadır. **“Ebeveynlere Balonlar”** kitabının yazarıdır.

ALTIN VURUŞLAR!

TÜRKİYE, ALTIN ARAMA VE ÜRETİMİNDE TARTIŞMALI BİR YILA GİRDİ. NUROL HOLDİNG'İN İŞTİRAKİ TÜMAD MADENCİLİK ÇANAKKALE KIRAZLI'DA, KANADALI ANAGOLD 2 YIL ÖNCE 9 ÇALIŞANIN YAŞAMINI YİTİRDİĞİ ERZİNCAN İLİÇ'TE ALTIN ÜRETİM FAALİYETLERİNE BAŞLAMAK İSTİYOR. RÖNESANS HOLDİNG'İN İŞTİRAKİ TEPEBEY MADENCİLİK, KIRŞEHİR'DE SEYFE GÖLÜ YAKINLARINDAKİ ALTIN MADENİ SAHASI "SİT" ALANI ENGELİNE TAKILDI. ESKİ ENERJİ BAKANİ TANER YILDIZ'IN YÖNETİMİNDE YER ALDIĞI ŞİRKET, ANKARA'DA BU ENGELİ AŞMAK İÇİN YOĞUN MESAİ VERİYOR.

Altın, rekor üstüne rekor kırıyor. Tahminler de fiyat da “hava”da uçuşuyor. Uzmanlara göre, 2026 yılında ons altın 5 bin doları görebilir.

Türkiye, yüksek altın talebinin olduğu bir ülke. Altın talebinin bir bölümü yerli üretimle karşılanıyor. Ancak üretim, her geçen yıl geriliyor.

2020’de 42 ton düzeyinde gerçekleşen altın üretimi, 2024’te 32,2 tona düştü. Üretimin, 2025 yılında 31 ton olarak gerçekleşmesi bekleniyor. Türkiye’nin altın üretimi, son 6 yıl içinde 11 ton düştü.

Üretim, talebin ve fiyatın bu denli yüksek olduğu bir dönemde neden düşüyor? Altın arama ve üretiminde yaşanan ve can kayıplarıyla sonuçlanan felaketler... Son örnek... Erzincan İliç’te, 2 yıl önce Kanadalı Anagold’un işlettiği altın madeninde, göz göre göre gelen bir felaket yaşandı. Liç yığını kaydı, 9 kişi yaşamını yitirdi. Şirketin faaliyetleri durduruldu.

ANAGOLD ÜRETİM VİZESİ ALABİLECEK Mİ?

2026, altın madenciliğiyle ilgili tartışmaların ve tepkilerin yükseliyeceği bir yıl olmaya aday. Neden? Hemen yanıtlayalım.

Anagold, 2 yıldır üretim yapmıyor. Şirket, yeniden faaliyete geçmek ve altın üretimine başlamak için Ankara’da ilgili bakanlıklar nezdinde yoğun mesai veriyor. Üretim vizesi, teknik olduğu kadar siyasi bir karar. Göz göre göre gelen bir felaket sonucu 9 kişinin yaşamını yitirdiği bir madende, aynı şirkete üretime dönüş izni verilmesi doğal olarak tartışmaları tetikleyecektir. Hassas bir kararın eşliğinde bulunuyoruz.

KAZ DAĞLARINDA ALTIN ÜRETİMİ

2026 yılı için altın üretiminde diğer önemli başlığa daha geçelim. Kanada merkezli madencilik şirketi Alamos Gold, 2019 yılında Çanakkale Kirazlı'da bulunan altın madeni sahasında bir anda on binlerce ağacı kesti.

Kamuoyu tepkisi üzerine Alamos Gold'un, üretim lisansı yenilenmedi.

Şirket, Türkiye'ye 1 milyar dolarlık tahkim davası açtı. Nurol Holding, Ankara'nın da devreye girmesinin ardından Alamos Gold'la temasa geçti. Nurol Holding iştiraki TUMAD Madencilik, geçen yılın sonuna doğru Alamos Gold'dan Çanakkale'de Kirazlı, Ağı Dağı ve Çamyurt altın madeni projelerini 470 milyon dolara satın aldı.

TUMAD Madencilik, 2026 yılında Çanakkale'de Kirazlı'da üretime geçmeyi planlıyor. Şirketin, Alamos

Gold'un hazırlamış olduğu ÇED raporu ile yola devam etmek istediğini hemen vurgulayalım. Ankara, yeni bir ÇED raporu talep edecek mi? Böyle bir eğilimin olduğu söylenebilir.

Uzmanlar, her durumda 2026 yılında üretime geçilmesinin işletme için gerekli alt yapının zaman alacağı gerekçesiyle mümkün olmadığını ifade ediyor.

RÖNESANS HOLDİNG'İN SİT ENGELİ

Rönesans Holding de altın madencililiği konusunda sıkıntılı bir süreçten geçiyor. Rönesans Holding'in iştiraki Tepebey Madencilik, Kırşehir'de Seyfe Gölü yakınlarındaki altın madeni sahası, sit alanı engeline takıldı. Şirket, bu engeli aşmak için Ankara'da ilgili bakanlıklar nezdinde yoğun bir mesai yapıyor. Eski Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız da, Tepebey Madencilik'in yönetiminde bulunuyor. Bu girişimlerin ne tür sonuç vereceğini hep birlikte göreceğiz.

OLCAY AYDİLEK KİMDİR?

Gazeteciliğe 1996 yılında başladı. Değişik gazete ve televizyonlarda muhabir ve haber müdürü olarak çalıştı. Ankara'da, başta enerji ve ulaştırma olmak üzere ekonomiye ilişkin bakanlıkları yakından takip etmeye devam ediyor.

ÖZGÜR ÇİZGİ
GÜNCEL SİYASİ VE EKONOMİ BÜLTENİ

Ocak 2026